

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 53

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 31 oktober 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de loopbaanbegeleiding - Toepassing voor mensen uit Wallonië

Het besluit van de Vlaamse regering betreffende de loopbaanbegeleiding van 17 mei 2013 heeft als omschrijving voor de persoon die een loopbaancheque wil aanvragen:

"1) hij heeft zijn woonplaats op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;

2) hij heeft zijn woonplaats op het grondgebied van een van de andere lidstaten van de Europese Unie (EU) of van de Europese Economische Ruimte (EER) en is tewerkgesteld op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;

3) hij heeft zijn woonplaats op het grondgebied van het Waalse Gewest, maakt gebruik van zijn recht op vrij verkeer van werknemers of van de vrijheid van vestiging, zoals gewaarborgd door artikel 45 en 49 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en is tewerkgesteld op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;"

Hieruit concludeert VDAB dat een persoon die in Wallonië woont en in Vlaanderen werkt geen recht heeft op loopbaancheques.

VDAB verklaart zijn redenering als volgt: "Het recht op vrij verkeer van werknemers of van de vrijheid van vestiging, houdt in dat inwoners uit andere lidstaten dezelfde rechten moeten krijgen als eigen inwoners. Een burger die uit een andere lidstaat van de EU naar Wallonië verhuist, maakt gebruik van zijn recht op vrij verkeer. Als die burger werkt in Vlaanderen of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, heeft hij recht op een loopbaancheque. Dit volgt uit het Europees recht."

Dat maakt dat de persoon in kwestie wel op het grondgebied van het Waalse Gewest woont, maar voor de rest niet aan de voorwaarden voldoet en alzo het recht op loopbaancheques verliest. Dat maakt ook dat elke ander persoon uit de EU, werkzaam in het Vlaamse of Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en woonachtig in Wallonië, wel recht heeft op loopbaancheques. Wanneer we arbeidskrachten van over de gewestgrenzen willen aantrekken, is dat niet erg bevorderlijk.

1. Hoe interpreteert de minister verwijzing 3 van de omschrijving hierboven binnen het besluit van 17 mei 2013?
2. Is de minister op de hoogte van de interpretatie die VDAB daaraan geeft? Kan de minister aangeven hoe manier VDAB tot die interpretatie komt?

3. Gaat de minister mee in de interpretatie die VDAB geeft aan het toepassingsgebied van het besluit? Zo niet, waarop baseert de minister zich?
4. Hoeveel mensen met domicilie in Wallonië hebben in Vlaanderen al loopbaancheques aangevraagd? Graag totaal aantal gedomicilieerde Walen voor 2020-2021-2022 met vermelding van hun oorspronkelijke afkomst.
5. Hoeveel van de Waalse aanvragers werden in 2020-2021-2022 geweigerd? Graag totaal aantal weigeringen per jaar met vermelding van hun oorspronkelijke afkomst.
6. In hoeveel afwijzingen van de aanvragen ging het om de interpretatie van VDAB in 2020-2021-2022? Graag totaal aantal per jaar met vermelding van hun oorspronkelijke afkomst.
7. Hoeveel van de Waalse aanvragers kreeg loopbaancheques toegekend in 2020-2021-2022? Graag totaal aantal per jaar met vermelding van hun oorspronkelijke afkomst.
8. Gaat de minister mee in de interpretatie die VDAB geeft aan het toepassingsgebied van het besluit? Zo niet, waarop baseert de minister zich?
9. VDAB geeft aan dat een arrest van het Grondwettelijk Hof bepaalt dat, net als bij de Vlaamse zorgverzekering, de discriminatie haar oorsprong zou vinden, niet in het decreet zelf maar in het ontbreken van decreten in de Franse en Duitstalige Gemeenschap. Gaat de minister daarmee akkoord?
 - a) Zo ja, in welke mate heeft de minister daarover gesprekken met zijn Waalse, Duitstalige evenknie?
 - b) Welke zaken komen naar voren in die gesprekken?
 - c) Kan Vlaanderen niet op zichzelf staan in dezen en het besluit aanpassen zodat de discriminatie weggewerkt kan worden?
10. Dat voedt discriminatie net op een moment dat we arbeidskrachten van over onze gewestgrenzen hard nodig hebben.

Op welke manier zal de minister deze discriminatie teniet doen? Hoe ziet de minister de interregionale arbeidsmigratie in het licht van dat besluit? Via welke ingrepen kan deze arbeidsmigratie omgezet worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 53 van 31 oktober 2023

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1-3.VDAB oordeelt al sinds de start van het loopbaanlandschap in 2013 op dezelfde manier over de aanvragen voor een loopbaancheque door inwoners van Wallonië. Een inwoner van Wallonië komt enkel voor een loopbaancheque in aanmerking indien hij:

- niet de Belgische nationaliteit heeft;
- verhuisde van een ander EU-land naar Wallonië;
- tewerkgesteld is in Vlaanderen of Brussel op moment van de aanvraag;
- 84 maanden werkervaring kan voorleggen;
- nog geen twee loopbaancheques opnam in de 6 jaar voorafgaand aan de aanvraag.

VDAB voert hiermee uit wat in het Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) hierboven staat, zoals de Vlaamse Regering heeft beslist.

De Europese Verordening legt een vrij verkeer van werknemers op waardoor de lidstaten geen drempels in hun regelgeving mogen opleggen die dit vrij verkeer van werknemers belemmeren. Dit betekent dat maatregelen die de tewerkstelling ondersteunen, ook toegankelijk moeten zijn voor inwoners van andere lidstaten. De Vlaamse Regering heeft hier wel de voorwaarde aan gekoppeld dat de activiteit in Vlaanderen wordt uitgeoefend.

Het Europese recht is niet van toepassing op situaties waarvan alle relevante criteria geheel in de interne sfeer van een enkele lidstaat liggen, bv. een burger die al zijn hele leven in Wallonië woont of van Vlaanderen naar Wallonië is verhuisd. In deze situaties is het Belgische recht van toepassing. Krachtens de grondwet (artikel 127,128 en 129) en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen is de Vlaamse Regering niet bevoegd voor de Franse of Duitstalige gemeenschap.

De redenering van VDAB wordt nog onderschreven door het arrest van het Grondwettelijk Hof d.d. 21 januari 2009 m.b.t. de Vlaamse zorgverzekering, dat stelt dat een eventuele discriminatie in elk geval haar oorsprong niet zou kunnen vinden in het bestreden decreet, maar in het ontbreken van analoge bepalingen in decreten van de Franse en de Duitstalige Gemeenschap. Het (territoriale) toepassingsgebied van de Vlaamse zorgverzekering is hetzelfde als voor de loopbaancheques. De (eventuele) discriminatie vindt dus niet haar oorzaak in de Vlaamse regelgeving.

De minister onderschrijft dit standpunt van VDAB omdat VDAB op een correcte manier de regelgeving uitvoert die uitgeschreven werd door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering had kunnen kiezen voor de plaats van tewerkstelling als criterium, maar heeft via het BVR bewust gekozen voor de woonplaats als criterium. De Vlaamse Regering kan bovendien geen regelgeving voor inwoners uit Wallonië schrijven.

4.

	2020	2021	2022
# aanvragen door gedomicilieerde Walen	26	32	34
oorspronkelijke afkomst (nationaliteit)	België (24)	België (27)	België (32)
	Duitsland (1)	Estland (1)	Nederland (2)
	Frankrijk (1)	Gambia (1)	
		Palestina (2)	
		Portugal (1)	

5.

	2020	2021	2022
# geweigerde Waalse aanvragers	24	27	29
oorspronkelijke afkomst (nationaliteit)	België (24)	België (24)	België (29)
		Estland (1)	
		Palestina (2)	
# geannuleerde aanvragen	0	3	1
oorspronkelijke afkomst (nationaliteit)		België (1)	België (1)
		Gambia (1)	
		Portugal (1)	
Totaal	24	27	29

6. De afwijzingen van de aanvragen gebeuren automatisch door het IT-systeem op basis van de beschikbare gegevens. De criteria zijn gebaseerd op de interpretatie van de wetgeving zoals hierboven beschreven

7.

	2020	2021	2022
# toegekende Waalse aanvragers	2	2	4
oorspronkelijke afkomst (nationaliteit)	Frankrijk (1)	België (2)	België (2)
	Duitsland (1)		Nederland (2)

In 3 van de 4 gevallen waar een loopbaancheque werd toegekend aan een Waalse aanvrager met Belgische nationaliteit gaat het om burgers die in de maand van de aanvraag verhuisd zijn naar Wallonië. M.a.w. zij woonden in Vlaanderen op moment van aanvraag van de loopbaancheque. (De cijfers tonen steeds de situatie op het einde van elke maand.)

8. De minister kan momenteel niet anders dan de interpretatie van VDAB van het BVR onderschrijven. Cfr het vorige antwoord.

Gevoelsmatig blijft het moeilijk voor VDAB en de minister om iemand met een geldige loopbaanvraag een cheque te weigeren, maar het is wel de correcte juridische interpretatie. Deze inwoners bevinden zich in dezelfde situatie als elke in Vlaanderen wonende en/of werkende jongere met onvoldoende werkervaring, een burger met voldoende rechten die onvoldoende Nederlands kan, etc.

Een inwoner van Wallonië kan zich wel beroepen op een aanbod dat langs Waalse kant uitgewerkt werd. Helaas is er in dit aanbod geen equivalent voor de loopbaancheque. Nochtans heeft VDAB al een aantal keer (informeel en formeel) vragen beantwoord over het systeem (meest recent d.d. 14/01/2019 - zie bijlage 1) die erop wezen dat Wallonië aan een gelijkaardig instrument werkt voor zijn

inwoners.

VDAB kan inwoners van Wallonië wel altijd doorverwezen naar de gratis digitale tools van VDAB en de dienstverlening door de loopbaancentra buiten de financiering dmv de loopbaancheques. Net zoals alle andere burgers die (nog) geen recht hebben op een loopbaancheque

9. Ja, zie antwoord op vraag 1/2/3

10. De vragen 9 a, b en c en 10 kan VDAB niet beantwoorden in naam van de minister. VDAB kan enkel aangeven dat zij geen nood ziet om de loopbaancheque ter beschikking te stellen voor inwoners van Wallonië. De mogelijke budgettaire impact is ook niet bekend.

BIJLAGE

[Antwoord op vraag nr.8634 van 14 januari 2019](#)